U_04_a

Urdaibaiko unibertso naturala

HH. 3-6 urte | **SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3**

IKASGAIA	IKASGAI ERLAZIONATUAK	GAI EKOSOZIALAK	INGURUMEN-POLITIKAK
Ingurunea ezagutzea eta esploratzea	Harmonian hazten Komunikazioa eta errealitatearen adierazpena	Ekodependentzia Zibilizazio krisia	Ura Hondakinak Biodibertsitatea Ohitura jasangarriak Aldaketa klimatikoa

Ikas egoeraren markoa

TESTUINGURUA. Urdaibai ingurune babestu bat da. Hemen aberastasun naturaleko hainbat ekosistema desberdin ditugu.

Abiapuntua

Zeintzuk dira Urdaibaiko ekosistema horiek? Zergatik babestu behar dira? Zer eskaintzen diote gizakiari?

AZKEN EKOIZPEN EDO PRODUKTUA. Ikas esperientzian zehar egindako ekintza ezberdinei esker ikasleak naturatik hurbilago egongo dira eta hau zaintzearen garrantziaz ohartaraziko dira.

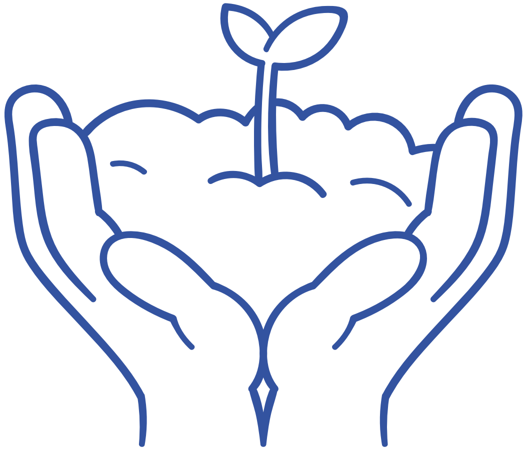

HELBURU KONPETENTZIALAK

– Oinarrizko jakintzak eskuratzea, Urdaibaiko ingurune naturaletan bizitako esperientzia esanguratsuen bidez, ikasleen pentsatzeko eta jarduteko modua aldatzeko jasangarritasun irizpideen arabera.

– Urdaibaiko paisaia desberdinak ezagutzea eta biodibertsitatearen garrantziaz jabetzea, berekiko eta naturarekiko ardura eta errespetua bermatzeko.

– Biodibertsitatea zer den jakitea, bere garrantziaren zergatia ulertzeko.

– Natura zaintzea beharrezkoa dela ulertzea, berarekiko errespetuzko jarrerak garatzeko.

U_04_a

Urdaibaiko unibertso naturala

HH. 3-6 urte | SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3

Curriculumaren zehaztapenak

HARMONIAN HAZTEN

<table>
<tr><th>FUNTZ. KONP</th><th>KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK</th><th>EBALUAZIO IRIZPIDEAK</th><th>OINARRIZKO JAKINTZAK</th></tr>
<tr><td rowspan="2">a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia,
b) Konpetentzia eleaniztuna,
c) Matematikarako konpetentzia eta zientzia, teknologia eta ingeniaritzarako konpetentzia,
d) Konpetentzia digitala,
e) Konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa,
f) Herritartasunerako konpetentzia,
g) Ekintzailetza-konpetentzia,
h) Kontzientzia eta adierazpide kulturaletarako konpetentzia.</td><td>1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko.</td><td>1.4.Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez-estereotipatu zuzenduen eta espontaneoen testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz.</td><td>A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa
– Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea.
– Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak.</td></tr>
<tr><td>3. Eredu, arau eta ohiturak bereganatzea, aukera propioetan konfiantza eta lorpen sentimenduak garatuz, ekologiarekiko eta gizartearekiko arduratsua den bizimodu osasuntsua bultzatzeko.</td><td>3.1. Norberaren eta ingurunearen zaintzarekin lotutako jarduerak egitea errespetuzko jarrerarekin, konfiantza eta iniziatiba adieraziz.
3.2. Gertaerei eta eguneroko jarduerei lotutako denborazko segida errespetatzea taldeari ezarritako errutinetara ohituz eta gainontzeko pertsonekiko errespetuzko portaerak garatuz.</td><td>C. Norberaren zaintzarako osasuntsuak diren eta naturarenerako mesedegarriak diren bizitza-ohiturak
– Elikadurarekin, higienearekin, deskantsuarekin, norberaren eta ingurunearen zaintzarekin lotutako ohitura eta praktika jasangarriak, ekologiarekiko eta gizartearekiko arduratsuak direnak.</td></tr>
</table>

Urdaibaiko unibertso naturala

HH. 3-6 urte

SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3

INGURUNEA EZAGUTZEA ETA ESPLORATZEA

FUNTZ. KONP	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, b) Konpetentzia eleaniztuna, c) Matematikarako konpetentzia eta zientzia, teknologia eta ingeniaritzarako konpetentzia, d) Konpetentzia digitala, e) Konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa, f) Herritartasunerako konpetentzia, g) Ekintzailetza-konpetentzia, h) Kontzientzia eta adierazpide kulturaletarako konpetentzia.	**1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen-manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko.**	1.3. Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilita eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz.	**A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea** – Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan. – Denbora eta denbora-antolaketa: eguna eta gaua, urtaroak, zikloak, egutegia…
	3. Naturaren elementuak eta fenomenoak ezagutzea, eta naturan eragina duten ohiturekiko interesa agertzea, pertsonen bizitzan ingurunea modu iraunkorrean erabiltzeak, zaintzeak eta kontserbatzeak duen garrantzia jabetzeko.	3.1. Natura-ingurunea errespetatzea eta zaintzeko jarrera izatea eta gizakien ekintza batzuek bertan dituzten ondorio positibo eta negatiboak identifikatzea. 3.2. Izaki bizidunek eta bizigabeek dituzten ezaugarri komunak eta ezberdinak identifikatzea 3.3. Natura-ingurunearen eta gizarte-ingurunearen arteko loturak egitea naturako hainbat fenomenoren behaketatik aurrera.	**C. Ingurune fisikoan eta naturalean ikertzea. Zaintza, balioespena eta errespetua** – Pertsonen ekintzek ingurune fisikoan eta natura- eta kultura-ondarean duten eragina. Klima-aldaketa. – Natura-ingurunea errespetatzea eta babestea. – Enpatia, animalien zaintza eta babesa. Beren eskubideak errespetatzea.

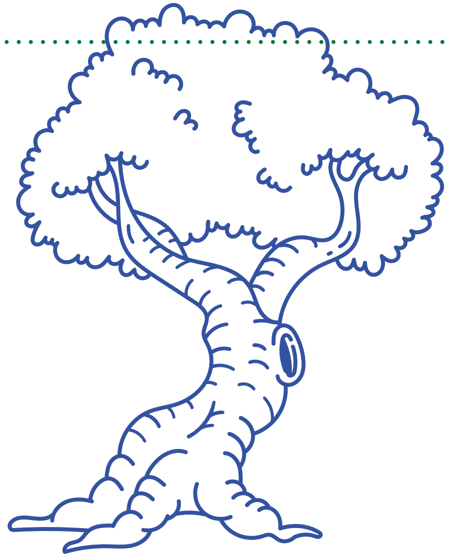

KOMUNIKAZIOA ETA ERREALITATEAREN ADIERAZPENA

FUNTZ. KONP	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, b) Konpetentzia eleaniztuna, c) Matematikarako konpetentzia eta zientzia, teknologia eta ingeniaritzarako konpetentzia, d) Konpetentzia digitala, e) Konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa, f) Herritartasunerako konpetentzia, g) Ekintzailetza-konpetentzia, h) Kontzientzia eta adierazpide kulturaletarako konpetentzia.	**2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko.**	2.1. Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin.	**C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa** – Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. **I. Teknologia digitalak** – Irakurmena eta irudien eta baliabide digitalen bidez jasotako informazioaren interpretazioa.
	3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	3.2. Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.4. Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	**G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala** – Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. – -Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan.

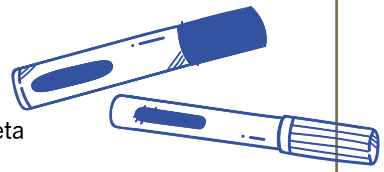

U_04_a

Urdaibaiko unibertso naturala

HH. 3-6 urte | SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3

Ikuspegi ekosoziala

IKASKUNTZA EKOSOZIALA	EBALUAZIO IRIZPIDE EKOSOZIALAK	OINARRIZKO JAKINTZA EKOSOZIALAK
✷ 1.Giza ekodependentzia barneratzea. Bizitzaren sarearen parte garela ohartzea.	✷ Izaki bizidunak funtzio garrantzitsu batzuekin lotzea: landareek arnasten dugun oxigenoa sortzen dute, erleak ezinbestekoak dira jaten ditugun fruitu eta haziak sortzeko, etab. ✷ Izaki bizidunak behar ditugula adieraztea.	✷ Ekomendekotasunaren adibideak: landareak eta arnasten dugun airea, landareak eta elikagaiak, ura, etab.
✷ 2.Biosfera gurtzea. Biodibertsitatearen eta ekosistemen garrantzia baloratzea. Natura gizakiek kontrolatu eta ustiatzeko existitzen dela dioen ideiaren ikuspegi kritikoa izatea. Antropozentrismotik ekozentrismora igarotzea.	✷ Naturaren edertasuna ezagutzea. ✷ Izaki bizidunak (landareak, intsektuak, ornodunak, etab.) zaintzeari balioa ematea. Ornogabeekiko jarrera positiboak erakustea. 	✷ Natura zaintzearen garrantzia. ✷ Naturarekiko lotura emozionala.
✷ 6.Bizi dugun zibilizaziokrisiaren egoera onartzea.	✷ Natura zaintzearen garrantzia adieraztea. ✷ Giza ekintzak natura kaltetzen duela adieraztea (baina giza ekintza oro kaltegarria dela orokortu gabe).	✷ Emozioak naturaren narriaduragatik edo sufritzen duten pertsonengatik. ✷ Ekintza indibidualaren eta kolektiboaren garrantzia.

Euskal Autonomia Erkidegoko curriculumaren konpetentzia esparruarekin lotura zuzena izateaz gain, dimentsio ekosoziala indartu nahi izan dugu gure ikas esperientzietan. Horretarako, FUHEMek (Fundación Benéfico-Social Hogar del Empleado) proposatutako ikaskuntza ekosozialak ere sartu dira modu osagarrian. Begirada ekosozialaren integrazioan erreferentea da FUHEM.

Urdaibaiko unibertso naturala

HH. 3-6 urte | **SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3**

Metodologia

ESTRATEGIA	ESTRATEGIA EKOSOZIALAK	TEKNIKAK
Arazoetan oinarritutako ikaskuntza Zereginetan oinarritutako ikaskuntza Gogoetan oinarritutako ikaskuntza Beste batzuk	Ikuspegi sozioafektiboa Ekintzarako ikaskuntza Ikaskuntza aktiboa	OHIKOAK: Ikus-entzunezkoak Solasaldia Entzute kolektiboa Azalpenak talde handietan Beste batzuk EZOHIKOAK: Beste batzuk: Interpretazio zentroa